

MAGYAR LAP

T. Dunaposta

HUNGARIA
ExternBUDAPEST
Postafiók 151.

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T. Törvénytörvényi bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és felelős szerkesztő:
DR PAÁL ÁRPÁD**ORADEA**Főmunkatárs:
DR GYÁRFÁS ELEMÉR

Párizsban minisztertanács határozott a védelmi teendőkről

A német repülő látogatása a francia főváros fölött. Előnyomulás a La Manche-csatorna felé. Az amerikai közvélemény megnyilvánulásai a semlegesség fenntartása mellett

Londonból jelentik: Hivatalos angol jelentés szerint az angolok harminc német repülőgépet lelőttek. Az angol pilóták Északnyugat-Németországban támadást intéztek a közlekedési útak, vasutak és hidak ellen. Két angol gép nem tért vissza.

Berlini jelentés is megerősíti az angol repülő éjszakai támadását és hozzáfűzi, hogy azok nem irányultak katonai pontok ellen.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a Bremen város elleni angol légitámadás során egy diakonissza-otthon rombadőlt. 50 diakonissza életét veszítette, 85 megsebesült.

Gáfolják a francia és angol vezérkarok közti egyenlenség hírért.

Párizsból jelenti a Havas: Hétfőn este légi-riadó volt Párizsban. A lakosság a szokottnál izgatottabban viselkedett a légi-riadó ideje alatt.

Párizsból jelenti a Havas: Illetékes francia körök merő kitalálásnak minősítik azokat a híreket, amelyeket német hírügynökségek terjesztettek a francia és angol hadvezetőség közötti szétválasztásról a hadvezetés tekintetében. A híreszteléssel kapcsolatban kijelentik, hogy annak a német főrekvésnek a megnyilvánulása, amely a franciákat el akarja szakítani az angoloktól.

Megszakadt a távbeszélő összeköttetés Párizs és London között.

Párizsból jelentik (Havas): Hétfőn este hat óra után hirtelen megszakadt a távbeszélő összeköttetés London és Párizs között. Még nem tudják, hogy a csatornában lefektetett kábeleken történt-e vezetékszakadás, vagy aközben szakadt meg az összeköttetés, míg Londonban a központokat óvóhelyekre helyezték át.

Francia kormányintézkedések a pánik elkerülésére és a pénzügyi egyensúly fenntartására.

Párizsból jelentik: A Havas ügynökség közli, hogy a francia miniszterelnökség egyik közleménye figyelmezteti a lakosságot, hogy ne higgyen a propaganda által terjesztett híreknek, amelyek zavart igyekeznek előidézni az országnak azokban az ipari központjaiban, amelyeket semmiféle veszedelem sem fenyeget. A kormány szükség esetén szigorú intézkedéseket fog tenni minden időelőtti és magánkezdeményezésből történő kiűrés ellen, mivel csak a polgári és katonai hatóságok jogosultak ilyen intézkedések tervszerű megtételére.

A minisztertanács utasította a francia ipari vállalatokat és üzemeket, hogy üzemüket ne csökkentse és olyan utasítást ne fogadjanak el, mely arra szólítja fel őket, hogy hagyják

el telephelyüket. Erre nézve csak a hivatalos utasítást szabad elfogadni.

Párizsból jelenti a Havas: A francia hivatalos lapban rendelet jelent meg, amely szerint június 1-ig a magánosok birtokában lévő amerikai és kanadai dollárokat be kell szolgáltatni a francia Nemzeti Banknak. Be kell szolgáltatni a magánosok tulajdonában lévő aranykészleteket is.

Laonnál előnyomulnak a németek. Francia jelentés szerint a Maginot-vonal környékén is nagy a nyomás.

Párizsból jelentik: Hivatalosan jelentik: A német nyomás Saint Quantin északi és nyugati

vidékén még mindig nagyon erős. Montmédy-nél, a Maginot-vonal környékén újabb német támadást vertünk vissza. Az arcvonal többi részén nem történt jelenteni való. Hétfőn légi erők több bombát dobtak német menelő oszlopokra és nagy veszteségeket okoztak.

Berlinből jelentik: A véderő főparancsnoksága közli: A német csapatok hétfőn elfoglalták Laont. Laon fellegvárán német lobogó leng. A várostól délnyugatra előrehaladva elérték az Oise és Aisne folyót.

Német egységek a La Manche-csatorna partján.

Az olasz rádió jelenti Londonból: A Reuter híroroda egyik közlése szerint gépesített német egységek elérték Dél-Belgiumban a La Manche-csatornát, még ismeretlen. A német hadvezetőségnek ezzel az a szándéka, hogy a belga haderőt elvágja a francia hadseregtől.

Az olasz rádió jelenti Berlinből: Német hivatalos körökben az a megismerősített hír terjedt el, hogy Laonból délkelet felé előretört német egységek Reimstől északra egy kis helységben elfogták Giraud tábornokot vezérkarával együtt. Giraud tábornok a francia hadsereg kiemelkedő egyénisége. Legutóbb Gamelin utódjául emlegették.

Német utászok vették be Montmédy-erődöt, a Maginot-vonal sarokbástyáját

A Német Távirati Iroda részletes tudósítása. Egyenként robbantották fel az erőd páncceltornyait

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda részletes tudósítást közöl az 505. számú pánccelerőd elfoglalásáról. A pánccelerőd Montmédytől északkeletre fekszik és a Maginot-vonal tulajdonképpeni magjának legszélsőbb szárnya. A német gyalogság veszteséggel járó felderítése alapján megállapították, hogy már a közeli falut is betonpincék, fedezékek és erődök biztosítják. A németek mégis az egyik fedezéket és pincét a másik után foglalták el kemény harcban. A harcba a német tüzérség is beavatkozott s leküzdötte a kis betonerődöt és ezután nemsokára elfoglalták a falut. Ezzel megteremtették a támadás kiinduló pontját a pánccelerőd ellen, mely a falutól egy kilométerre fekszik. A támadást az utászszázad parancsnoka, Gerner főhadnagy vezette. Az erőd két páncceltornyából és egy, a föld színe alatt fekvő lövegállásból áll. Ezeket földalatti folyosók kötik össze egymással. Az erődnek négy páncceltornyok van, melyek közül az egyik súlyszilárd. A németek nehéz és középnehéz tüzérsége pergtűz alá vette a páncceltornyokat. A tüzérségi tűz szétszórta az erődöt leplező földet és a terepet tölcsermezővé változtatta. Ezután indult meg a közvetlen tüzelés a löresekre. Most jött a parancs a támadásra. Az erőd kupolájából megindult géppuska — és ágyútűz bebizonyította, hogy az erőd harc képessége a tüzérségi tüztől csak kevésé szenvedett. Az utászok az egyik tölcseréből a másikba kúszva, fokozatosan elérték a pánccelerőd földfelületét és elhelyezték a robbanóanyagot és gyújtózsínókat. A gyalogság és tüzérség ez-

alatt tüzelt. Felrobbant az első páncceltorony. A 30 centiméter vastag, acélból készült két méteres átmérőjű acélkupolát a robbanás ereje kiemelte helyéről, magába röpítette, majd a kupola ferdén visszaesett. Ennek folytán nyílás támadt, amely alkalmas volt újabb robbanóanyagok elhelyezésére. Az utászok a szomszédos erőd művekből záporozó állandó géppuska- és ágyútűz ellenére egymásután helyezték el a robbanóanyagokat és egyik kupolát a másik után tették harc képtelenné. Az egyik kupola behorpadt és kénese-sárga füstfelhő emelkedett fel belőle. A kupola égett és harc képtelenné vált. Az utászok nagy erőfeszítéssel húzódtak az erőd felé. Ugyanilyen szívóssággal védekezett az ellenség. Példásképp volt az együttműködés a gyalogsággal, mely oldalról biztosította az utászokat. Egyszerre az egyik oldalról erős páncceltorony osztaggal támadott az ellenség. Támadásuk azonban megtorpant a német páncceltorony és vadász- és léghárító-ütegek tüzeiben. Három nehéz páncceltorony megsemmisült. A lövegállás ekkor már német kézben volt, de a második számú erőd mű utolsó géppuska- és ágyútűz még mindig tüzeltek. Közben éjszaka lett és a pánccelerőd teljesen német kézre került. Az erődöt a 26 éves Gerner Alfonz foglalta el, akit április elsején léptettek elő főhadnaggyá.

Göring nyilatkozata a légi erő teljesítményeiről.

Berlinből jelentik: Göring vezértábornagy nyilatkozott a sajtónak. Kijelentette, hogy az ejtő-

ernyős csapatok a véderő új egységei és a légi haderő egyenruháját viselik. Rágalom az, hogy állítólagban teszik le őket. Ha fogságba kerülnek, a nemzetközi jog értelmében úgy kell kezelni őket, mint a többi katonát. Ha más bánásmódban részesülnek, úgy azt a német kormány megfelelően megtorolja.

Göring ezután méltatta az ejtőernyős és légi úton szállított csapatok teljesítményét.

— A német légi erő — folytatta Göring — megteszi kötelességét és az ellenséggel szemben nem szavakkal, hanem tettekkel szerezte meg a légi fölényt. A német nép tudja, hogy mindezt a Vezér lángeszű vezetésének köszönheti. Személyében az államfrfini zsenialitás a hadvezér képességeivel egyesül. A lengyel hadjárat és a norvég akció végrehajtása mellett ez a terv is az 5 leg-sajátosabb műve. Amit a német nép eddig remélt, ma valósággá lett. A Vezér személyesen irányítja a katonai műveleteket. Ezért teljes bizalommal tekintünk a végső győzelem elé.

Forgalomba helyezték az új német váltópénzt a megszállott területeken. — Katonai közigazgatás Belgiumban és Hollandiában.

Berlinből jelentik: Hétfőn kerültek forgalomba nagymennyiségben az új birodalmi hitelpénztári érmek, amelyeket önkéntes vertek és kizárólag a német csapatok és közigazgatási hatóságok ellátása céljából bocsátottak ki Hollandia, Belgium és Luxemburg megszállt területein. Ezzel egyidőben hitelpénztári jegyeket is adnak ki Belgiumban és Észak-Franciaországban, összesen egymilliárd márka értékben bocsátanak ki pénztári jegyeket és érmeket.

Berlinből jelentik (Német Távirati Iroda: *Brauchitsch* hadseregparancsnok *Hiller* birodalmi vezértől kapott felhatalmazása alapján elrendelte a katonai közigazgatás bevezetését Belgiumban és Hollandiában. Katonai főparancsnokká *Falkenhausen* gyalogsági tábornokot nevezték ki.

A svájci hadseregparancsnokság közleménye.

Genéből jelentik: A különböző célzatos hírekkel kapcsolatban a svájci hadseregparancsnokság közli:

1. Nem felel meg a tényeknek, hogy Nyugat-Svájcban hadianyagot halmoztak volna fel.
2. A hadvezetőség nem rendelte el egyes városok kiürítését és nem is ajánlotta azt.

A londoni amerikai nagykövet a holland királynőnél.

Londonból jelentik: (Reuter.) *Kennedy*, az Egyesült Államok londoni nagykövete hétfőn kihallgatáson volt a Buckingham palotában *Vilma* holland királynőnél.

Rómába érkezett a japán baráti küldöttség Elutazott Velencéből a magyar kultusz-miniszter

Rómából jelentik: A japán baráti küldöttség Napolyból Rómába érkezett. A pályaudvaron rendkívül szíves fogadtatás volt, amelyen megjelent *Ciano* olasz külügyminiszter, *Muti*, a fasisztpárt főtitkára és a kormány több tagja. Az összegyűlt tömeg lelkesen éltette Japánt és az olasz-japán barátságot.

Velencéből jelentik: *Hóman* Bálint magyarországi vallás- és közoktatásügyi miniszter velencei hivatalos látogatásáról kedden hajnalban visszaindult Budapestre.

Hóman Bálint magyarországi vallás és közoktatásügyi miniszter Budapestre való visszautazása előtt kijelentette a Stefani iroda tudósítójának, hogy mély hála hatja át azért a szíves fogadtatásért, amelyben Olaszországban részesültek és utja alatt, jobban mint valaha, számot adott magának arról, hogy mennyire hasznos a két baráti nép között a már meglévő kulturális kapcsolatok állandó tovább fejlesztése.

Zürichi nyitás. Párizs 8.27 fél, London 14.60, Newyork 4.46, Milánó 22.50, Berlin 178.75, Szofia 550, Belgrád 10, Bucuresti 237.

Huszonhat német haditudósító esett el eddig a keleti és nyugati harctéren

A propaganda-századok munkája az arcvonalon

Berlin. Saját tudósítónk telefonjelentése. A jelenlegi háború nemcsak a fegyverek terén hozott újításokat; merőben új gyakorlat alakult ki a haditudósítók munkáját illetően is. Ma már nem ülnék a sajtófőhadiszállás jól fűtött szobájában a riporterek, hanem rendes katonai egyenruhában, fegyverrel kezükben végzik a legelső vonalakban történelmi munkájukat a német újságírók és képtudósítók. A német harctéri riportok élén mindezt ott látjuk a P. K. jelzést. Ez a titokzatos két betű „Propaganda Kompanie”-t jelent. A propaganda-századok hősei maguk is átéltek az eseményeket. Maguk is ott gyalogolnak az előrenyomuló

gyalogság sorai között, ott ülnek az előretörő páncélkocsik figyelő nyílásai mögött, vagy bombakezelők az ellenséget megtámadó repülőgépeken. A sikerült támadás után, míg a többiek elpihennek, ők megírják az aznapi hőstett történetét, amit aztán még aznap továbbít a táviró a szerkesztőségbe.

A háború kitörése óta eddig 26 német riportert halt hősi halált a harctereken. Bebizonyítva, hogy a Birodalomban a társadalmi állást és előkelő címet jelentő újságírói név meg is érdemli a nemzet megbecsülését.

Sterio Leonidas.

Honan-tartományban kétszáz ezer kínait berekesztettek a japán csapatok

A japán hadvezetőség hivatalos közleménye

Tokióból jelentik: Nemrégiben a nemzetközi sajtóban olyan híradások láttak napvilágot, hogy a kínaiak súlyos csapást mértek a japán haderőre. Ezek a hírek a Honan-tartományban tolyó hadmű-

veletek korai és téves megítélése folytán kerültek forgalomba.

A japán hadvezetőség most hivatalos közleményben cáfolja azokat a kínai jelentéseket, amelyek a kínaiak Csaolangi győzelméről szólottak s azt hangoztatja, hogy a japánok csak azért vonultak vissza, mivel nagyobb kínai haderőt szándékoztak bekeríteni. Sikerült is Honan tartományban mintegy kétszáz ezer kínait körülvenniök. Légi felderítések tanúsága szerint a kínaiak főképpen a Tang-Hole folyótól nagy zürzavarban vonulnak vissza.

A TOKIÓI MAGYAR KÖVET UJABB MEG-BIZATÁSA. Budapestről jelentik: *Horthy* kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére *Gika* György rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri címmel felruházott első osztályú főkonzult a tokiói magyar királyi követség vezetésének meghagyása mellett a mandzsuokai képvisellett követi minőségben megbízta.

Vimmer M. Anzelm O. S. M.:

A megváltás bölcsődala

Gondolatok a „Magnificat”-ról ára 135 lei és portó.

Megrendelhető: a Magyar Lapok kiadó-hivatalánál, Oradea, Str. Regele Carol 5.

Mihály birtokot szerez

Irta: Majthényi György

Mihály apja egyszerű paraszt volt, kevés-zavú, szigorú ember. Amit kimondott, abból nem engedett. Volt vagy nyolcvan s egynehány hold földje, azon veszködött. Persze, az asszonyt s a gyerekeket is munkába fogta. Mihály volt a legfiatalabb gyerek s az egyetlen fiú a három közül, de nem lehetett mondani, hogy ezért különösebb dédelgetésben részesült.

Jóeszmű fiú volt, nagyon szeretett tanulni. Mégis sok küzdelembe került, amíg apja megengedte, hogy az elemi után a polgári iskolába is beiratkozassék. Így is egyre azt hallotta:

— Mi akarsz lenni? Úr? No, el is verlek akkor a háztull!... Azt tanul meg, ami a földhöz köll meg az állatokhoz, parasztnak nem köll több!

Es kora hajnalban, amikor még alig szürkült, kirángatta Mihályt az ágyból.

— Fogj be!

Es vitte magával a tagra.

Mihály szó nélkül engedelmeskedett, miután néhányszor alaposan megjárta. Aztán már csak arra ügyelt, hogy megszökhesen. De így is akárhányszor elkésett az iskolából, noha futva tepte meg az utat.

Az igazgató és az egész tanári kar tudott Mihály áldatlan helyzetéről. Egyszer be is citálták az apját, de Szekeres megmondta nekik a magáét:

Ennyit felelt.

— Nekem oszt ne prédikáljanak! Munkára köll nekem a fiú! Adjanak helyette más munkatérőt, akkor nem bánom...

Eyről-évről nehezebb lett a sorsa. A harmadikban és a negyedikben már tanítványai voltak és ösztöndíjat is kapott, mert az apja még egy coruzáravalót se adott neki. Amikor aztán a negyedik polgári után az első kereskedelmi is beiratkozott, ékteden düh fogta el az öreget. Széttépte a

fiú valamennyi iskolai ruháját, cipőjét és egész nyáron a legkeményebb munkára fogta. Egy pillanatra nem engedte el a szeme elől. Minden mozdulatát ócsárta, minden szava szidalom volt. Hajnalban, ha Mihály az első szóra ki nem ugrott az ágyból — pedig munkától gémberedett tagjait alig tudta mozdítani —, már rája támadt s azzal ütötte, ami éppen kezügyébe esett.

Mihály másként képzelte el a vakációt. Két olyan bukott osztálytársa is volt, akiket előkészíthetett volna a pótvizsgára s úgy számította, hogy az így keresett pénzből rendes városi ruhát vesz magának, meg fehérneműt, továbbá sok olyat, amit a segélyegylettől nem kaphatott meg. Dehát ez a terve kúba esett.

Apjt annyira ügyelt rá, hogy még a városba se mehetett be, így aztán, amikor a beiratkozás ideje elkövetkezett, levelet irt volt igazgatójának és elmondta benne minden keservét, tervét, azt is, hogy másnap elszökik otthonából. S amikor hajnalban apja költögetni kezdte, azt mondta, hogy beteg.

— Beteg vagy? — horkant föl Szekeres, azzal előkapott egy kötelet.

Rettenő csetepaté játszódott le köztük. Miska ellentállt, minden szenvedését kikiáltotta, s mikor apja a földdel hozakodott elő, azt találta mondani:

— Azért a vacakért akar engem megölni? Ha elvégzem az iskolát, tiszser, de húszszor annyi földet szerzek, mint amennyi magának van!

Csúf állapotban, rongyosan, meztlenül, több helyütt vérezve és teli daganatokkal ugrott ki az udvarból. Még annyi ereje volt, hogy vissza kiáltta: — Engem nem lát többé, édesapám! — aztán elvánszorgott egyik tanárjához s megvárta, amíg fölkel.

Tima tanár úr nagyon szeretett Mihályt, ott fogta néhány napig, amíg úgy ahogy rendbejött, szerzett neki ruhát, fehérneműt, elintézte a beiratkozást, de még a lakását is, és ettől kezdve Mihály a maga erejéből tartotta fenn magát. Tanult és tanított, és úgy érezte, hogy rettenő lassan

Olasz lapot kobozták el Jugoszláviában

Belgrádból jelentik: A Giornale d'Italia vasárnapi számát egész Jugoszláviában elkobozták a Gayda cikke miatt, mely Olaszország földközi-tengeri érdekelvel foglalkozott és arra emlékeztetett, hogy mit végeztek a régi rómaiak a Balkánon.

Német ajándék a magyarországi árvízkárosultaknak

Budapestről jelentik: A budapesti német követ közölte a magyar kormánnyal, hogy a német kormány 100 ezer márká értékű anyaggal kíván hozzájárulni a magyar árvízkárosultak felségélyezéséhez.

Károkat okozott az árvíz az ókirályságban

Bucurestiből jelentik: Az Oltuz és Casin folyók kiöntöttek és a partmenti házakat elöntéssel fenyegetik. A Casin folyó partján több házat kilakoltattak. Buzaiu jelentés szerint az utóbbi napokban a megye több faluját árvíz öntötte el. Az ár elvitte a hidakat. Râmnicul Săratból közlik, hogy az egész megye sokat szenvedett az esőzések következtében. Râmniceni községben százötven ház került víz alá. A határban ezer hektárt öntött el az ár és hat-száz szarvasmarhát, háromszázhatvan lovat és ezerkilencszáz juhot sodort el. Egyrészüket nagynehezen megmentették. Tataru községben hetvenöt ház van víz alatt. A mentésre itt katonaságot vezényeltek ki. Maicanestiben a két és félméteres ár százhusz házat sodort el. A községi kórház víz alatt áll. Pusztít az árvíz Belciug községben is. A kár még felbecsülhetetlen. A megye utain a közlekedés több ponton megszakadt.

Moldovában és Bukovinában közlekedési zavarokat okozott az áradás.

Bucurestiből jelentik: A legutóbbi két nap esőzései következtében Moldovában és Bucovinában a folyók több vasutovonalat árasztottak el és ezeken a vonalokon zavarokat idéztek elő a forgalomban. A Leordia—Botosani—Odobesti vonal és a Nagybanja—Busagi vonal víz alatt áll. A többi vonalokon a forgalom rendszeren bonyolódik le.

múlik az idő, soha el nem érkezik az érettségig. De azután az is elérkezett, Mihály színjeles lett.

Ezt a vakációt vidéken töltötte, egy bukott osztálytársánál, s amikor átsegítette a potárettségin, katonáékhoz ment, hogy tiúlessen minden kötelezettségén.

A katonai idő után még egy ideig a városban tartózkodott, beszélt is néhány barátjával s azt mondta nekik, hogy rövidesen külföldre megy. De hogy hova, azt nem árulta el. Aztán el is tűnt.

Anyja titokban sokat gondolt rá, apja soha szóba nem hozta, a két nénye meg rövidesen férjhez ment.

Öt év múlva aztán a helybeli múzeum néhány óriási ládát kapott Afrikából, Uganda tartományból, teli pompásan preparált állatbőrökkel, óriási lepkekkel, bogarakkal. Két ládában kitömött majmok és madarak is érkeztek és a kísérőlevélben Szekeres Mihály kérte a múzeum igazgatóságát, hogy fogadják el a küldeményt hálájá és gyermeki szeretete fejében, amellyel szülővárosának tartozik. A lapok is hírt adtak róla, a helyi újságok riporterei pedig sürgősen fölkeresték Mihály szüleit, akiktől minél kevesebb felvilágosítást kaptak.

Ujabb négy vagy öt év telt el, amíg Mihály megint hírt adott magáról. Ezúttal Szekeresékhez érkezett a levél. Sok bélyeg volt rajta, sok pecsét. Szekeresné alig merete átvenni és csak a postás biztatására bontotta föl. Pecsétes okmány volt benne, az is angolul, egy szavát se értették, de volt benne egy cédula is, azon egy sor: „Tízszor annyi földem van, mint apámnak. Szekeres Mihály.”

Forgatták az okmányt, a postás egy számmal mutatott benne: 59680 acre. Es csóválták a fejüket.

— No, nagy legény lett a Misibül — mondta, amikor elbúcsúzott.

Este, amikor Szekeres hazajött a tagból, az asszony félve hozakodott elő a levéllel. Gondolta, hogy nagyon bántja majd az öreget az az egy scr. Mégse való, hogy csak így, minden egyéb nélkül írjon a fiú. Volt, ami volt, azért az apa mégis csak apa. Legalább egy üdvözlét, mifene csak ki-

Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy a kereskedelmi adótörvény ellen elkövetett kihágások közkegyelmére vonatkozólag 1940 április elsejével törvény lépett életbe, amely ugy intézkedik, hogy abban az esetben, ha a kereskedők és iparvállalatok lefizetik évi állami adójuk 50 százalékát, egyszer és mindenkorra mentesülnek a multban véletlenül, vagy szándékosan elkövetett egyenesadó-kihágások következményei alól. Ugyancsak április elsején életbelépett az a tör-

telt volna tőle. De az is nyakas, akár az apja... Az öreg Szekeres is megnézte az okmányt, látta a számot rajta, elolvasta azt az egy sort, aztán eltolta az egészet magától. Csak sokára, amíg a pipát tömte, szólalt meg. Akkor is csak azt mondta:

— Itt szörzött volna csak száz holdat a nyavalyás!

Nem beszéltek róla többet. Az asszony elrakta az írásokat s gondolt, amit gondolt. Öreg Szekeres meg járt a dolga után. De napról-napra hervadt. Megbánta, hogy olyan kemény volt a fiához, vagy az bántotta, hogy a fiú túltett rajta? Nem telt belé egy esztendő és egészen magába száradt, ereje megfogyott, s már csak néhe-hóba nézett ki a tagra. A két veje dolgozott ott, de úgy parancsolgattak, mintha ő már nem is volna a világon. Ezt aztán nem is bírta sokáig és a következő télen nyugtalanul, békületlenül ugyan, de a föld alá ment.

Még eltelt néhány esztendő, amíg aztán Mihály hazalátogatott. A város legjobb szállójában szállt meg. Egy kis szívdobogással nézte az utcákat, az embereket, s kőd ült a szemére. Nem ment a múzeumba, a riporterek se fedezték föl, hát csak járt ide-oda, szemügyre vette a változásokat s közben mindig azon volt, hogy na, ma bekopogok az öregekhez. De csak három nap múltán szedte magát annyira össze.

Az anyja épp a kenyeret vette ki a kemencéből, amikor az udvarra lépett. Nem is ösmerte meg az idegent, csak a szíve mondta nagy nyugtalansággal, hogy: Jaj, teremő jó Istenem, csak nem ő az? De aztán mégiscsak egymás nyakába estek.

— Hol az öreg? — kérdezte Mihály. Anyja a temető felé mutatott.

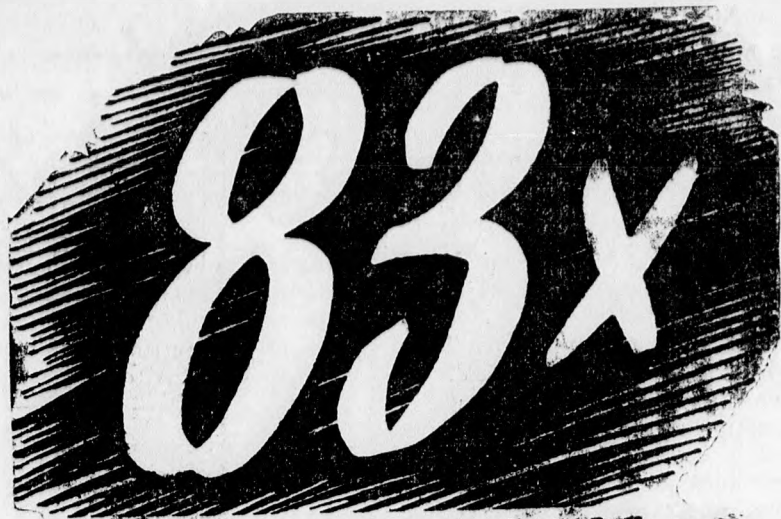
— Akkor elkéstem, édesanyám...

— Mitűl?

— Meg akartam mutatni, hogy húszszor annyi földet szereztem, mint amennyi neki volt.

— Húszszor?... Azt mondta holdogult apád, hogy itt szerzettél volna csak száz holdat.

— Igaza volt neki. — mondta csendesen és szíve megtelt fájdalommal.

hamisították az Aspirint és károsították meg, hogy a hamisítványokat valódi Aspirinként árulják. Ebből is látható, hogy az Aspirin milyen tekintélynek örvend. Pedig igazán egyszerűbb, minthogy a valódi Aspirint megkülönböztessük a hamisítványtól: a valódi Aspirin tablettán rajta van a Bayer-kereszt. Nincsen Aspirin Bayer-kereszt nélkül. Ha egészsége forog kockára, csak bevált szert szabad használnia

ASPIRIN

TABLETTA

a megbízható »Bayer« készítmény

Elkészül a héten az illetékkihágások amnesztiájáról szóló törvény

vény is, amelyik megkönnyíti a különböző pénzügyi törvények: bélyegtörvény, forgalmi és fogyasztási adótörvény, gépkocsi-adótörvény, vám-törvény, szeszmonopol törvény ellen elkövetett kihágásokból származó bírságok és büntetések rendezését. Ezt a két törvényt fogja kiegészíteni az a most készülöben lévő törvény, amely a még eddig felderítetlen illeték-kihágások amnesztiájára vonatkozik. Ez a törvény ugyanazon az elven épül fel, mint a kereskedelmi adók amnesztiájáról szóló törvény, vagyis abban az esetben, ha a cégek megfelelő összeget az állampénztárba befizetnek, mentesülnek a multban elkövetett összes illeték-kihágásaik alól. A törvény kidolgozásával megbízott szakértők e héten befejezik munkájukat és annak eredményét a pénzügy-minisztérium elé terjesztik, amely előreláthatólag rövidesen életbelépteti az új rendelet-törvényt.

Félórari türelmi idő üzletzárásnál

A munkaügyi minisztérium nagyjelentőségű rendeletét adott ki, amelyet bizonyára örömmel fogadnak az összes kereskedők. Ismeretes ugyanis, hogy a vevőközönség éppen az esti zárás utolsó negyedórájában szokta az üzleteket vásárlás céljából felkeresni és sokszor a kereskedő és az üzlet személyzete a legteljesebb erőfeszítéssel sem tudja a vevőket olyan gyorsan kiszolgálni, hogy pontosan a záróra bekövetkezésekor már minden vevő kívánságát teljesíthesse. Ebből azután sok zavar származott a multban. Egyes túlbuzgó hatósági közegek ilyenkor valóságos rácsapnak a kereskedőre, megállapították, hogy a zárórát néhány perccel túllépte és máris felvették a kihágási jegyzőkönyvet. A kereskedő azonban mégsem dobhatja ki az üzletből a vevőket. Mint a „Kereskedők Lapja" írja, ezt a helyzetet orvosolja a munkaügyi miniszter mostani rendelete, amely úgy intézkedik, hogy az üzletek számára a megállapított zárórán túl félóráig hosszabbítást engedélyez abból a célból, hogy az üzletben lévő vevőket kiszolgálhassák. Kihágási jegyzőkönyvet tehát csak a félórás türelmi idő leteltével szabad felvenni.

A nyugati hadszíntéren levő nagyjelentőségű városok

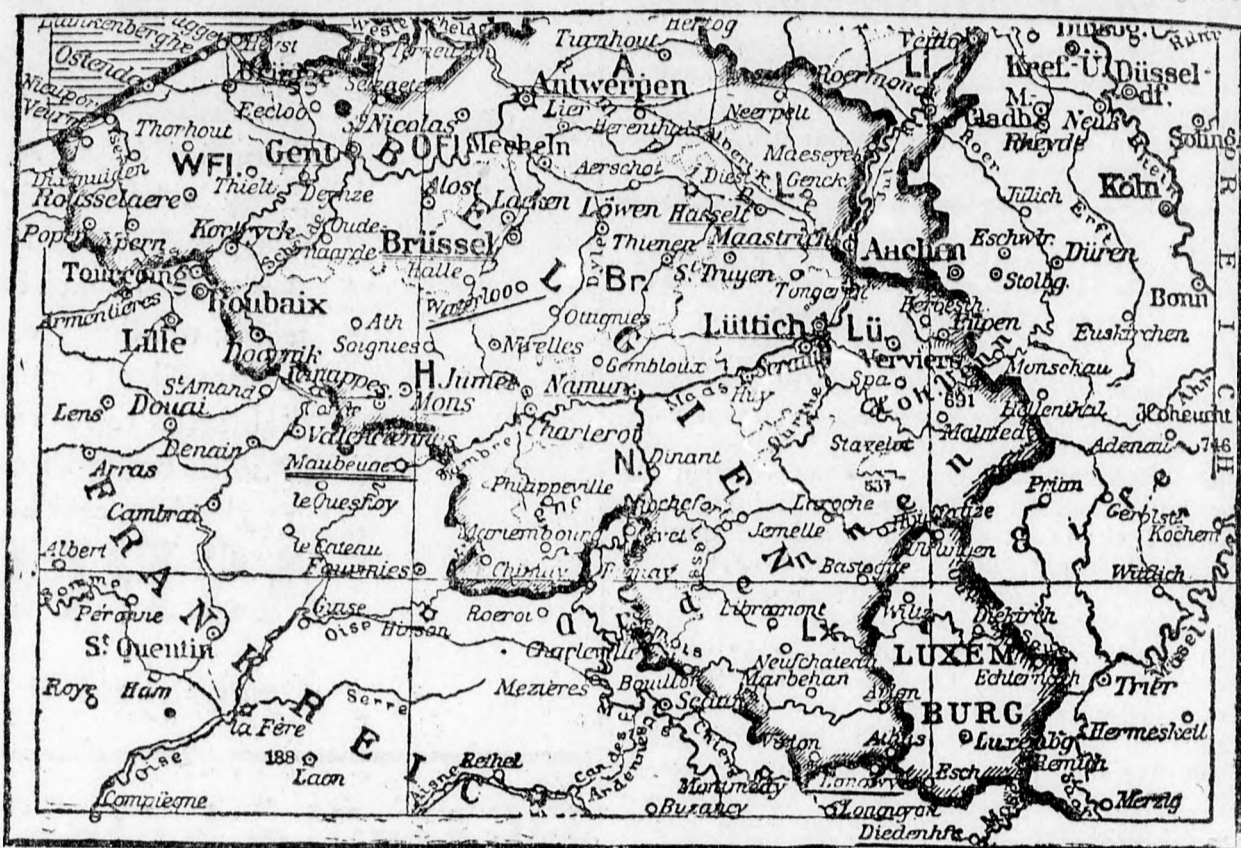
ANTWERPEN (Anvers). Az európai kontinens legnagyobb kikötője, nyugati civilizációnk egyik legjellegzetesebb városa, elővárosaival együtt 55.000 lakossal. Mélyen benn, a Schelde mentén fekszik, tengeri támadások ellen teljesen védett, azonban az árapály befolyása alatt álló folyam itt oly mély, hogy a legnagyobb óceánjárók is kiköthetnek a városparton. Belgium flamandoktól lakott részének szellemi központja. Belgium egyetlen számottevő kereskedelmi kikötője, de mintegy a felerészét idegen államok importját és exportját közvetíti. Gabonát, rizst, kakaót, kávét, gyapjút, gyapotot hoz be a tengerentúrról; az európai kontinens legnagyobb kaucukpiaca. Rotterdam mellett fő kiviteli kikötője a német nehéziparnak. A kikötőjébe befutó tengeri hajóknak 45 százaléka angol, közel 20 százaléka német és csupán 8 százaléka belga. Fellendülését közvetítő kereskedelmének köszönheti. Antwerpen adta tovább Nyugat- és Közé-Európának a portugáloktól és spanyoloktól behozott tengerentúli áruka: nagy forgalma ellenére régi városa, amely felett a dóm uralkodik, még mindig páratlanul egységes. Templomaiban és múzeumaiban a flamand festészet remekei: akár csak Amsterdam Rembrandtnak, úgy Antwerpen Rubensnek városa, aki itt született és itt van eltemetve. Brüsszel mellett Belgium legnagyobb vasúti csomópontja és légi kikötője. Belgium legnagyobb erődjé; a védőművek 160 mk² területet fognak körül. A spanyolok többször ostromolták és megszállták. Napoleon angolellenes blokádjának fő támaszpontja volt. A németek Belgiumba való bevonulása után, 1914 augusztusában a belga hadsereg legnagyobb része az antwerpeni erődbe vonult vissza. Antwerpen akkor hat hétig állott ellen a Beseler tábornoktól vezetett német hadsereg ostromának. A védő sereg az erőd átadása előtt vissza tudott vonulni s részben holland, részben francia területre, ahol egyesült az első angol expedíciós sereggel.

BRÜSSZEL (Bruxelles). Belgium fővárosa „a legerősebb főváros”, elővárosaival együtt egymillióköttszáz ezer lakossal; ebből a voltaképpeni Brüsszelle csak 500.000 jut. Brüsszelért elkeseredett politikai harc folyt a flamandok és vallonok között. A lakosság nagyobb része flamand, de a város kultúrája és vezetőrétege vallon, tehát francia. A nyugateurópai idegenforgalom egyik centruma; a választékosan elegáns és tártózkodóan előkelő Rue Royale, Rue de la Regence, vagy a Cityt körülíró boulevardok még európaiaknak, mint Párizs, vagy London körüli. A brüsszeli büszkesége a múlt század polgári öntudatát kifejező roppant igazságügyi palota. Az idegenek inkább a gótika egyik legégyesesebb és legkönnyebb remekét, a Sainte Gudule-t csodálják. A város hangulatára legjellegzetesebb a Grande Place a városházával, Egmont palotájával és a XVII. századi jómódú polgárházakkal, ahol a németalföldi szabadság ügyéért síkraszálló Egmont és Hoorn grófokat Alba kivégeztette. A tulajdonképpeni Brüsszellel összenőtt elővárosok mindegyikének más a jellege; Schaerbeck munkásváros, Ixelles tipikus polgári villanegyed, Saint-Gilles az előkelő negyed, Laeken, a nagy királyi parkkal, külön vidéki város. A belga vasúti és légi forgalom központja; a brüsszeli csatorna révén közvetlen kapcsolatban van a tengerrel. Nagy textil- és fémipar. Az európai banktőke egyik centruma. A középkorban nevezetes posztos-város. Fellendülését nagymértékben a Habsburgoknak, különösen V. Károlynak és Mária Teréziának köszönheti. Innen indult ki 1830-ban a belga forradalom, amelynek következménye volt a Hollandiától való elszakadás.

DIEDENHOFEN (Thionville). A német hadijelentésekben sokat szereplő lotharingiai francia város a luxemburgi és a német határ közelében, a Mosel mellett, 15.000 lakossal. Már a rómaiak alatt fontos erődítés volt; a római és középkori várfalak egy része még áll. A lotharingiai Minette nagy vasércvidékén fekszik, kohói, gépgyárjai vannak. Fontos katonai repülőtér. A XVII. század végéig a Habsburgok németalföldi birtokához tartozott; lekötésére megragította XIV. Lajos Franciaországnak.

LONGWY. A belga-luxemburgi határ keleti francia csücskerődjé. A 15.000 lakosú város két részből áll, a völgyben épült

Longwy-Bas-ból, amely fontos vasúti csomópont Belgium és Luxemburg felé és a 400 m. magas hegyen emelkedő Longwy-Hautból, amely a nagy erődítmények centruma. Longwy vidékéig terjed a lotharingiai Minette vasércterülete. Nagy vasbányá-

szat és kohászat. Longwy erődítéseinek alapjait XIV. Lajos nagy hadmérnöke, Vauban, Franciaország védőerőd-rendszerének kiépítője vetette meg. A poroszok négyszer foglalták el a Franciaországgal vívott különböző háborúk folyamán. 1914 augusztus végén Longwy körül vívott csatában a németek visszaszorították az 5. francia hadsereget.

MAUBEUGE a francia nagy iparvidéket és közvetve Párizst védő nagy erőd a belga határ mellett, a Daladier-vonali közepén, 26.000 lakossal. Vasúti csomópont Belgium felé, a Belgium és Franciaország közti szén- és vasércforgalom fő állomása. Vasércvidék központja; bányák, kohók és vasbányák. Itt székelt a francia fém-

ipari munkaadók szindikátusa és Észak-Franciaország nehézipari szövetsége. A világháború elején nagy szerepet játszott, mint a Namur felől az északfrancia ipartelepek felé vezető vonalak védőerődjé. 1914 szeptember 7-én a németek kétheti heves ostrom után (ekkor léptek először működésbe a negyvenkettes ágyúk) elfoglalták; 45.000 főnyi francia helyőrsége megadta magát.

WATERLOO. A waterloói csatater, a 6000 lakosú mezővároska mellett, ahol Napoleon uralma megsemmisült, az utolsó két napon középpontja volt a németek és a szövetségesek közötti nagy csatának. Napoleon Elba-szigetéről

Franciaországba való diadalmas visszatérése után Ligny-nél megverte a porosz sereget. Wellington herceg a Brüsszel felé húzódó waterloói domboldalon kedvező hadállásban 70.000 emberrel felvette a harcot az előnyomuló császár 72.000 katonájával. Az elkeseredett csatát a Blüchertől és Gneisenautól vezetett poroszok közbelépése végleg eldöntötte a Napoleon-ellenes koalíció javára. A francia sereg felbomlott és pánikszzerűen menekült a Párizs felé vezető országúton. A csata nagyszerű leírását adja Stendhal a „Párizsi Certosa”-ban; ez a realista háborús irodalom első nagy csataképe. A waterloói csatater körüli épületeket a belgák védett történelmi emlékeknek nyilvánították; a csataternek nagy idegenforgalma volt.

Svájc stratégiai helyzete

A nyugati harctéren két kiépített védelmi rendszer, a Maginot- és Daladier-vonal, illetve a Westwall mögött milliomos hadseregek 8 hónapig át tetlenül néztek egymással farkasszemet. A modern technika minden vívmányával kiépített és felszerelt védelmi vonalakat nem lehet gyorsan lerohanni, rendszeres ostromuk sok időbe, még több vér- és anyagi áldozatába kerül. Már a világháborúban is a nagy nyugati hadszíntéren az új, anyagcsatáknál („Materialschacht”) az áldozatok hekatombáitól eltekintve a védőállások egy-egy folyóméterének leküzdésére 70 tonna tüzérlőszerrel kellett számítani...

A Maginot-vonalat és Westwall-t északon és délen csak semleges államokon át lehet megkerülni, illetve ott a leggyengébbek. A németek Hollandián és Belgiumon át az északi szárnyat támadták meg, míg a fenti két erődítési vonal déli szárnyai a semleges Svájcra támaszkodnak. Utóbbi állam a háború megkezdése óta állandóan hangzattja, hogy semlegességét, ősi hagyományaihoz híven — ha kell fegyverrel is megőrzi.

A kis ország területének túlnyomó részét a csak nehezen járható és hatalmas akadályt képező Alpok foglalják el. Nagyobb erők számára átvonuló lehetőségek keletről-nyugatra, illetve megfordítva csak a szövetségi állam északnyugati részén adódnak, ahol négy nagy út áll rendelkezésre, de nagyobb száma motomechanizált egységek számára még ez a terep sem eléggé kedvező. Ezeket az utakat is 1939 őszé óta Svájc rendszeres erődítmé-

nyekkel, védelmi vonalakkal zárta el, illetve biztosította, míg a délfelé vezető nagy utakat. St. Moritz és St. Gotthard állandó jellegű várai zárják el.

A kis ország stratégiai helyzete ma igen súlyos. Három hatalmas állam közé beékelve — melyek közül kettő hadban áll egymással — fekvését egyáltalán nem lehet kedvezőnek mondani.

Svájc hadserege, — ősi elveihez képest — millicatonaság. A lakoságnak csak 0,43%-a katonára. A szolgálati idő igen rövid: 176—197 nap összesen a fegyvernem szerint, a gyakorlatokat is beleszámítva. Békében csak a várak őrsége és a kiképző tisztikar áll hivatásos katonákból. Létszámuk összesen alig néhány száz. Békélettség 12.000, hadilétszám 500.000 fő; a védőkötelezettség 29 évig tart. (20—49 évig.)

A hadsereg szelleme, kiképzése, felszerelése igen-igen jó. Tisztikara nagyképzettségű, alapos elméleti ismeretekkel. A lökiképzésre Tell Vilmos hazájában igen súlyt helyeznek.

A svájci hadseregnek háborús tapasztalatai nincsenek. Összesen kétszer volt eddig mozgósítva. 1871-ben, midőn a Pontarlier-nél a határon átlépő Bourbaki-féle francia hadsereget lefegyverezte és 1914—1918-ban. Feltehető, hogy a hegyes ország védelmi adottságaira, a meglévő erődítésekre támaszkodva a hadsereg hosszabb időn át is ellenállóképes lesz, annál is inkább, mivel élelmiszer- és hadfelszerelés, lőszer, kb. félévi időtartamra biztosítva van...

A Magyar Népközösség két timisoarai körzeti tagozata megtartotta tisztikarválasztó közgyűlését

Timisoara-Temesvár. Saját tud. A Magyar Népközösség kebelében működő két helyi tagozat tartotta most meg formszerűen is megalakulását s a megbízott vezetőség helyébe új tisztikart választotta.

A helybeli erzsébetvárosi tagozat közgyűlése vasárnap délelőtt történt meg a Magyar Ház nagytermében. A Magyar Népközösség bányási központja részéről megjelent **Martzy Mihály** tanár, alelnök, a kulturális szakosztály elnöke és **Asztalos Sándor** dr. főtitkár, valamint **Péter János** bányási magyar képviselő is.

„Mindenkit hívunk a munkára.”

Szappanos Gyula ideiglenes elnök nyitotta meg a közgyűlést s üdvözölte a megjelenteket.

Györfi Dezső dr. előterjesztette a tagozati vezetőség jelentését. Az Erzsébet-külvárosban az ideiglenes vezetőség a múlt év márciusában fogott a szervezés munkájához. Kilenc bizottság tíz napon át végezte az összeírást s ez alatt az erzsébetvárosi magyarság nyolcvanöt százaléka jelentkezett felvételre. A többiek személyesen keresték fel s úgy szervezték meg.

A tagozat ideiglenes vezetősége céltudatosan járt el. A szervezés befejeztével a szomszédságok megszervezésére s a személyek kiválasztásával és beosztásával a munkakör lerögzítése következett s az ősz folyamán a szomszédságok is megkezdheték működésüket.

Az ideiglenes vezetőség hálás köszönetet mond **Városi Kálmánnak** és **Takács Kálmánnak**, akik előrehaladott koruk mellett is hatalmas építő munkát vállaltak és végeztek.

A kültelkek munkálása s a magyar munkásság.

A jelentés kapcsán többen felszólaltak. **Kazinczy János** a szomszédságoknak az egész vonalon való behatódást kívánja, a kültelkek gondozását,

Jencsik Lőrinc szeretné, ha a magyarság más népcsoportokkal is együttműködne **Vecsernyés László** nyomdász kijelenti, hogy a magyar munkásságnak be kell látnia, hogy a magyar népközösségben van a helye. Le kell vetni a régi balítéleteket. Itt nincs úr és paraszt, szegény és gazdag, szellemi vagy fizikai munka.

Szappanos Gyula elnök megköszönte a munkásság megnyilvánulását, majd az előző felszólalásokra válaszolt.

Péter János bányási magyar képviselő is felszólalt. A gyűlési engedélyek körüli nehézségeket is figyelembe kell venni, ugymond, a kültelkekre nézve pedig kijelenti, hogy a magyar parlamenti csoport közbenjárására Temesvár környékén hat kültelket és egy községben létesítettek magyar iskolai tagozatot. Az elbocsátott tisztviselők ügyében pedig számos esetben eljár már a magyar parlamenti csoport, amint az egyébként közismert is.

Felszólalt még **Ördög János**, a gyárvárosi tagozat alelnöke is. Ezek után a közgyűlés egyhangulag elfogadta a beterjesztett jelentést.

A tisztikar megválasztása.

Szappanos elnök bejelentette ezután, hogy a megbízott tisztikar megbízatása lejárt. **Martzy Mihály** központi alelnök vette most át az elnöklétséget s indítványára a választások előkészítésére jelölőbizottságot küldöttek ki. A közgyűlés a bizottság ajánlatára egyhangulag a következő tisztikart választotta meg:

Elnök: **Szappanos Gyula** címfestő, kulturális alelnök **Kun Ferenc** dr. ügyvéd, gazdasági alelnök **Kocsi Rezső** építész, társadalmi alelnök **Takács Kálmán** gazdálkodó, titkár **Györfi Dezső** dr. ügyvéd, ügyész **Oberszt Zoltán** dr. ügyvéd, pénztáros **Városi Kálmán** nyugdíjas, ellenőrök **Szeiler Róbert** tisztviselő és ifj. **Marossy Péter** tisztviselő. Főszomszédságvezetők: **Arvai Rezső** magántisztviselő, ifj. **Bođrogh István** villanyszerelő, **Borsos Árpád** szobrász, **Böhm Rezső** ügyvéd, **Debreczeni István** református lelkész, **Duba Árpád** szerelő, **Fodor József** hentes, **Fogas József** postatisztviselő, **Földváry Lajos** kereskedő, **Hunyadi Imre** magántisztviselő, **Kocsis István** géplakatos, **Kapus József** magántisztviselő, **Kozma István** nyugdíjas, **Kriszter Ferenc** magántisztviselő, **Lőrincz István** vízvezetési szerelő,

Móczár László írógépész, ifj. **Szappanos Gyula** iparművész, **Tunner Artur** köipari vállalkozó, **Vecsernyés László** nyomdász. Tizedek vezetői: kulturális szakosztály: **Bakos László** magántisztviselő, **Fogarassy Zoltán** dr. fogorvos, **Hollinger József** nyugalmazott tanító, ifj. **Huszár Odón** dr. ügyvéd, **Kubán Endre** szerkesztő, **Rohrer Károly** tanár, **Retscher Béla** dr. orvos, **Schiff Béla** szerkesztő, **Torday Levente** tanár, **Tormay Aladár** kereskedő, **Ungváry Jenő** tisztviselő, **Vajda Ernő** tanár; gazdasági szakosztály: **Bró Béla** magántisztviselő, **Cseh Mihály** gyáros, **Gazda József** magántisztviselő, **Heller István** mérnök, **Hrivnyák Zoltán** ügyvéd, **Márki Ferenc** tisztviselő, **Medgyesi István** magántisztviselő, **Lányi István** nyug. kapitány, **Ritter Károly** magántisztviselő, **Pálincás Aladár** nyug. postatisztviselő, **Ungor Károly** butorasztalos, **Walzer Viktor** rugógyáros; társadalmi szakosztály: **Bozso Mátyás** elektrotechnikus, **Farkas József** kályhás, **Fodor József** hentes, **Holló Gyula** rugógyártó, **Képes Lajos** fogtechnikus, **Molnár Endre** magántisztviselő, **Pintér Sándor** magántisztviselő, **Pollák Frigyes** nyug. postafelügyelő, **Reichardt Alajos** szikvizgyáros, **Weltner Frigyes** ügyvéd, **Wirth Aladár** tisztviselő, **Zobay Péter** nyugdíjas.

Oberszt dr. kívánta, hogy a felszólaló **Kazinczyt** is válasszák meg, hogy behatódás bepillantása legyen a munkába: **Martzy** központi alelnök meg az elnökség számára felhatalmazást kért, hogy magát további munkástaggal is kiegészíthesse. Végül buzdító szavakat intézett ezután a megválasztottakhoz.

Gyermekügyi segélyeket rendszeresít a mehalai tagozat.

Ezt megelőzően, szombaton délután hat órakor tartotta meg a Mehalai külvárosban, a Podnár-féle vendéglőben, a Magyar Népközösség tagozata alakuló közgyűlését. **Klémensz József** nyugalmazott posta-távirafelügyelő, elnök nyitotta meg a gyűlést s örömmel üdvözölte a bányási központ

képviselőit, **Martzy Mihály** alelnököt és **Asztalos Sándor** dr. főtitkárt. Az elnök ezután jelentésében a Magyar Népközösség irányelveit s a szervezkedés munkáját ismertette.

Martzy Mihály központi alelnök utalt arra, hogy a helyi tagozat határhöz érkezett. A szervezés munkája után most már választott vezetőség veszi át az ügyek vezetését. Elismeréssel adózott a mehalai férfiaknak, akik a szervezés ügyét a kezükbe vették és Klémensz elnökkel az élen, szép és eredményes munkásságot fejtettek ki. Jelölőbizottság kiküldését javasolta ezután. A jelölések alapján a közgyűlés egyhangulag a következő tisztikart választotta:

Elnök **Klémensz József**, alelnökök **Gocs József** és **Miskolczy Béla**, titkár ifj. **Baschant József**, pénztáros **Laher Károly**, ellenőrök **Várkonyi Géza** és **Puskás János**, szomszédsági előjárók **Berka József**, **Csontos Imre**, **Damm Péter**, **Köncz Béla**, **Keckés Ádám**, **Kovács János**, **Mađ Ferenc**, **Maichin Aladár**, **Sztojaloovszky László**, **Tóth Károly**.

Martzy Mihály a választás után lelkes szavakat intézett az új tisztikarhoz.

Klémensz elnök köszönte meg ezután a választás révén megnyilvánult bizalmat és kijelentette, hogy megkésztetett kötelességtudással fogja a tagozat ügyeit vezetni. A nehéz viszonyok közepette sok szónak nincsen helye. A közgyűlésnek indítványozza, gondoskodjék a tagozat fiatal anyák részére gyermekügyi segélyről, olyképpen, hogy ki-ki a tagsági díjhoz annak husz százalékát adja havi önkéntes hozzájárulásként; így például aki tíz leit fizet, ad ezentul tizenkét leit. Gondolja, így hatszáz vagy még több leit adhatnak esetenként gyermekügyi segélyképpen. **Mádl Ferenc** az indítványt azzal egészíti ki, hogy a tehetősebbek erre az alapra nagyobb adományokat adjanak. A közgyűlés az indítványokat egyhangulag megszavazta. **Baja András**, **Mesterházi Nagy Gyula** és **Miskolczy Béla** intéztek még lelkesítő szavakat a megjelentekhez.

Mint értesülünk, a legközelebb a Magyar Népközösség következő temesvári tagozatai tartanak hasonló alakuló közgyűlést: Május 25-én az ötödik kerületi **blaskovicstelepi** tagozat, délután hat órakor a **Szlávik-féle vendéglőben**; június 2-án délelőtt tizenegy órakor a **józsefvárosi** tagozat a Magyar Ház nagytermében; június 2-án délután hat órakor az ötödik kerületi **rónáci** tagozat, az **Illés-féle vendéglőben**.

Amerikában erősödik a benemavatkozás iránti mozgalom

Lindbergh ezredes rádióbeszédben óvta az Egyesült Államokat a háborús kalandtól

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok közvéleményében egyre erősebben nyilvánul meg az a felfogás, hogy Amerikának távol kell tartania magát a véres európai viszálytól. Most három figyelemreméltó megmozdulás is történt, amely nagy sulyal eshetik latba az Egyesült Államok kormányának további magatartása tekintetében.

Elsőként az amerikai tudományos világ mozdult meg. Az amerikai tudományos világ ötszáz vezető egyénisége üzenetet küldött Roosevelt elnökhöz. Ebben az üzenetben arra kérték az Egyesült Államok elnökét, hogy Amerikát tartsa távol az európai konfliktustól. Az USA kereskedelmi kamarája ugyancsak a háború ellen emelte fel tiltakozó szavát.

Ezekhez a megmozdulásokhoz csatlakozott **Lindbergh** ezredes, a világhírű repülő is, aki világhírű óceánrepülésének évfordulóján most rádióbeszédet intézett Amerika népehez. Figyelmeztette polgártársait arra, hogy ne engedje magát befolyásoltatni az utóbbi napokban veszedelmes méreteket öltő propagandától, mely azt hirdeti, hogy az Egyesült Államokat más földrészbéli idegen népek betörése fenyegeti. Amerika nincs felkészülve a háborúra és nem is szabad abba beleavatkoznia, mert csak kudarnak tenné ki magát.

— Ami azt az állítást illeti, — folytatta beszédét **Lindbergh**, — hogy az ellenség meg-

támadhatja az Egyesült Államokat, ez az állítás egyszerűen nevetséges, hisz technikailag a kérdés egyszerűen megoldhatatlan. Az Egyesült Államok számára csak egy veszedelem áll fenn: a belső veszély. Csak egyes hatalmas amerikai elemekre hárul a felelősség azért, ha Amerika esetleg belekeveredik a háborúba, azokra, akik ezt a részvételt óhajtják s noha kisebbségben vannak, mégis a közvéleményt befolyásoló sajtót tartják a kezükben és háborúra izgatnak.

Lindbergh ezredes bírálta ezután az Egyesült Államoknak a legutóbbi hónapokban folytatott politikáját, amely nem erősíti az országot, nem biztosít sem barátokat, sem a békét, hanem csak a győzők és a leggyőzöttek gyűlöletét fogja a háború végén kihívni az Egyesült Államokkal szemben. Felhívta az amerikai lakosságot, hogy tartsa magától távol azokat az elemeket, amelyek külföldi hatalmak szolgálataiban csak a maguk hasznát keresik.

Tizezer repülőgépet kér az amerikai vezérkar főnöke.

Washingtonból jelentik: **Roosevelt** elnök titkára megcáfolta azokat a híreket, hogy Roosevelt elnök a háborús helyzetre való tekintettel mérlegeli egy koalíciós kormány alakításának lehetőségét, melynek **Landon** és **Knox** is tagja lenne.

Newyorkból jelentik: **Marshal** vezérkari főnök felhatalmazást kért a kongresszustól tizezer hadi-repülőgép vásárlására.

Sürgősen rendezni kell Oradea külvárosi utcáit

A sár és víz egész városnegyedeket elzár a forgalomtól

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Ha valaki városunkat meg akarja tekinteni, hát a legkevésbé sem ajánljuk, hogy ilyen hőhullámok májusban induljon körútra hírneves sétányainkon, parkjainkon és még hírnevesebb utcáinkon. Mondjuk ezt pedig azért, mert ilyen esős időben Nagyvárad nem látzik a sártól és a feneketlen hatalmas víztöcséktől...

Nem a legkellemesebb időtöltés ilyen esős május-délutáni séta s éppen azért, mert nem valószínű kényelmes história, azért kell vállalkozni rá a riportereknek. A riportert ugyebár nem törődik esővel, hóval, jéggel, sárral s nem szabad törődnie még azzal sem, ha vasvillák potyognak a fellegekből...

Helyszíni séta — a sártengerben

Tréfa ide, tréfa oda — de ezekkel a kövezési és csatornázási dolgokkal nagyon gyengén állunk. Végigszétlünk ma délután a város jónéhány utcáján — természetesen nem a Főutca és az Egyesülési-téren — de a lehető legszomorúbb az állapot mindenütt. Alig hagyjuk el a város közvetlen központját egyszerre elvész a lábunk alól a járda, a kövezet, eltűnnek a vízvezető csatornák. Hírét sem hallják itt az utcaprőnek, szemeteskoocsinak. Olyan idillikus, csöndes élet folyik a város zajló központján túl, mint a legeldugottabb istenhátamögötti faluban. Egyetlen hivatalos ember, aki nap mint nap felkeresi ezeket az árva negyedeket, az adóvégrehajtó. Bár ő is csak kutyakötelességből s nem élvezetből rojja a nagyon is rossziretű utcákat. Ma délután éppen Gen Holban-utcán tuleső utcákat jártuk végig. Azzal, hogy leírjuk az itteni állapotot, nem érdemes vesződni, hiszen aki valaha is falun járt, könnyen maga elé képzelet ezeket a gesztenye és akácvirágos kis utcákat, ahol az udvarokból elnyilló orgona illata csapja meg az embert. Kajszi barackfák, ceeresznye, meggy és szilvafák ágai kapaszkodnak a kerítések tetejére s esodálkozva bámulnak arra, aki véletlenül bemerészkedett a feneketlen sártól dagadó utcába.

Mert jódag merészség szükségeltetik, hogy behatoljon a környéken akármelyik utcába az ember. Elindulunk az egyik oldalon, ahol a Mindenható kegyelméből járda helyett nőtt egy kis füveske s alig lépünk kettőt, hát észrevesszük hogy vége az istenadta járdának s akármennyire is megvolna bennünk a jóakarát, nem mehetünk tovább. Nem mehetünk, még pedig azért, mert nem lehet. Olyan mély és olyan vendégmarasztaló pocsolya terül el az utca hosszában, hogy ide csak valami mesebeli tengerlöpő cipellővel lehetne bejutni. Hogy az itt lakó polgárok merre járnak, az ti'ok. Mert nem kell elfeledni azt, hogy itt mindenütt emberek, családok laknak, mégpedig illedelmes adófizető polgárok, akik éppenúgy, mint a legasztalosabb és legszorgalmasabb központban lakó polgártársaik pontosan kifizetik az egyenes, nem-egyenes, állami, városi adókat, járulékokat, illetékeket, közmunkaadót és a satöbbiket...

S hogy az illetékesek ne mondják, hogy csak a levegőből beszélünk s a szerkesztőségi szoba kényelmes plüsskarosszékében képzeljük el az egész

májusi sétát, hát felsorolunk néhány utcát, amelynek ezen a környéken nagyon is sürgős segítségre van szüksége: Vasile Stroescu, General Mar-

Ahol a járdát, csatornát és vízvezetékét csak álmukban látják az emberek

A Vasile Stroescu-utca egyik kereszteződésénél, az olaszai temető alatt, pontosan a 63-as számú házzal szemben a csendélet fogadja a mérész látogatót. Gyönyörű csillogó víztükrök, vígan bukdácsoló kacsákkal. A parton tarka svájcer ténhén legelészik... A tó szélén téglákból és pallókból rögtönzött szükeghid íve emelkednek... Bezárt üzlethelyiségek ajtóit merednek vakon a nem-idevaló tavaszi csodára... Az ablakokban kiadó lakást hirdető cédulák... Ugyan ki mer itt üzletet nyitni, lakást kivenni. Az ablakok mögöl bámuló szemek vizsgálják az idegent... Ejjelenkint itt járdáról, vízvezetékéről, csatornázásáról álmodnak az emberek; amint hogy éhes diászó is makkal álmodik...

Legújabb Szentírás kiadás

Oszövettség I-III. kötet. Vászonkötés 1080 Lei
Ujszövettség I-II. kötet. Vászonkötés 360,,
,, rövid jegyzetes zsebkötés, 50 ,,

darescu, C. Negruzzi, Ion Slaviciu, Sft. Gabriel, Fazaniilor, Pacii, Doina, Odobescu, V. Conta, Eroul Necunoscut... stb., stb... Nehéz volna sorravenni valamennyit. Inkább vállalkoznánk arra, hogy felsoroljuk a rendezett állapotú városi utcákat. Ezekkel hamarabb végeznénk...

...A kacsák vígan úszkálnak a csillogó víz tétjén. Odább felgyürt nadrággal néhány gyermek gázol pajkosan a vízben. Az egyiknél hatalmas farkósbót, azzal méri a vizet.

— Mit csináltak ott! — Kiáltok át hozzájuk az innenső parttól.

— Árvizesdit játszottok! — hangzik a válasz.

— S neked minek az a hosszú bót?

— Kell, mert én vagyok az árvíz-kormány-biztos!

Hát meg kell állapítanunk, hogy ennek a gyermeknek jövője van Nagyváradon!

(—laky)

Egyházközségi közgyűlés a Cenk alján

Teljes egyetértés jellemzi az egyházközség életét. Szépen fejlődik a fiatal iparostanonc iskola

Braşov-Brassó. Saját tud. Már hirt adtunk arról, hogy a brassói Római Katolikus Egyházközség élénk érdeklődés mellett tartotta meg vasárnap ez évi rendes közgyűlését, amelyet Vasvári Aladár, a Cenk-alatti város katolikusainak főesperes-plébánosa nyitott meg.

A nap jelentőségét méltató szavai után a következőket mondta:

Ezt az elmúlt esztendőt és a jövő övet, mint egy hidat, a mai közgyűlés köti össze. A múltot már nem változtathat. A jövő irányítására azonban hasznosan és üdvösen befolyhat. De ezt, ez a közgyűlés csak egyként teheti, ha jelszava és irányelve: Isten dicsősége, lelkek üdvössége.

— Nem méltó Istenhez, hozzánk és a súlyos időkhöz, hogy kicsinyesen vitázzunk, hogy lényegtelen dolgok fölött és miatt, erőt pazaroljunk, időt vesztessünk s legdrágább kincsünket, egyházközségünk belső békéjét tépázzuk vagy kockára tegyük. Ezt a luxust ma nem engedhetjük meg magunknak. Ma egy emberként kell szerett Egyházközségünk mellé állnunk.

A lelkes éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó után Paulusz Ferenc, az egyházközség gondnoka olvasta fel a választmány jelentését az elmúlt esztendőről. A jelentés foglalkozott az egyházközség múlt évi személyi változásaival, a hitélet megnyilvánulásaival és a gazdasági helyzettel. Az iskolák helyzete az elemi iskoláknál és a leánygimnáziumnál csökkenést mutat, viszont az iparostanonc iskolánál és a főgimnáziumnál öröndetes létszámszaporodást lehet megállapítani. Különös büszkesége az egyházközségnek az iparostanonciskola, amelynek lét-

száma az elmúlt évben 125 tanulóval növekedett.

Részletesen beszámolt a jelentés a bolnyai templom helyzetéről is, majd adatszerűen következett az egyházközség pénzügyi helyzetének a megvilágítása.

A jelentés a jövő terveit röviden a következőkben foglalta össze:

a) Egy új épület emelése a bolnyai templom telkén.

b) Napközi otthon, egyelőre bérelt helyiségben, mintegy 50 gyermek számára.

c) Egy Szociális Testvér állandó jellegű alkalmazása, a következő feladatokkal: napközi-otthon, szegény gondozás, családhelyezési irányítása és a leányifjúság megszervezése.

d) Egy szükség-kápolna létesítése a Suburbium környékén, egyelőre bérelt helyiségben.

e) És végül: egy havonként megjelenő „Egyházközségi Tudósító” kiadása.

A gondos kézzel összeállított jelentés felolvasása után Verzar Aladár, az egyházközség pénztárosa ismertette a múlt év anyagi eredményeit, majd Paulusz Ferenc gondnok mutatta be a közgyűlésnek az 1940. évi költségvetést. A közgyűlés a számvizsgáló bizottság jelentése után a költségvetést egyhangulag elfogadta.

A megüresedett tisztségekre a közgyűlés egyhangu közfelkiáltással a következőket választotta meg:

Ügyész: Dr Kampos Jenő ügyvéd.

Jegyző: Veress Béla tanár.

Egyházmegyei tanácsos: Dr Debreczy Béla ügyvéd.

Rendes választmányi tagok: Balázs János szabó, Balló Péter cipész, Blósz Károly asztalos, dr Debreczy Béla ügyvéd, Fischler Jakab fodrász, Hettmann Antal gyáros, Horsetzky Miklós mérnök, Horváth László tisztviselő, Sárossy Gyula kereskedő, Ujsághy József tanár, Oláh István építész.

Választmányi póttagok: Fancsali János szabó, Hertl Károly szabó, Filipánits Lajos fodrász, Kovács Ignác kocsigyártó, Molnár István tisztviselő, Papp András szerelő, id. Szabó Márton rugógyáros, Szabó Árpád fodrász, Szabó István kereskedő, Szőke Lajos kereskedő.

Az elnök főesperes-plébános meghatározó hangon mondott köszönetet az egyhangú és egy-akaratu bizalom megnyilvánulásért és abban a reményben zárta be a közgyűlést, hogy minden egyes hívője továbbra is lelkesen fog dolgozni az egyházközség lelki és anyagi értékeinek felvirágoztatása érdekében.

Az oradeai mozgóképszínházak mősora:

DORIAN: GIBALTAR.

APOLLÓ: A FARADT HALAL.

Napiaink legaktuálisabb könyve

GIORGIO PINI:

MUSSOLINI ÉLETE

Tanulságosabb, érdekfeszítőbb olvasmány ma el sem képzelhető. A könyv igen izléeses kiállításban, finom könyvpapíron, 20 eredeti fényképpel és művészeti címlappal. 236 oldal.

ARA 135 LEI.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ORADEA, II. KAROLY KIRALY-UT 5. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: **Belföldön:** Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekkzámlánk sz.: 80.037.
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg s nem adunk vissza

Victor Moldoveanu rádióbeszédét mondott a román egységről. Bucurestiből jelentik: Victor Moldoveanu, a NUF vezértitkára, rádióbeszédet tartott a következő címmel: „A román egység a nemzetvédelem szolgálatában.” Rámutatott arra, hogy nem szabad figyelmen kívül hagyni az élet parancsoló követelményeit, mert ha igazán szeretjük az emberiséget, kötelességünk mindent megtenni, hogy a jövőt megmentsük. Jobban, mint bármikor, hidegvérrel kell néznünk az eseményeket s el kell űznünk magunktól az önzés s a fatalizmus mérgeét.

GYÁSZISTENTISZIELET. P. BANGHA BÉLA EMLÉKÉRE. Saját tud. A csikszeredai főgimnáziumium tanári kara és ifjúsága megható módon kíván áldozni P. Bangha Bélának, a nagy katolikus író és szónok emlékének. Elhatározta, hogy gyászistentiszteletet tart, melyen megemlékeznek az egész világon ismert magyar katolikus jézustársasági atya életéről, működéséről. Az ifjúsági ének-kar gyászadalokkal szerepel Sarkadi Elek karnagy, tanár vezetésével.

170 MILLIÓS KÖLCSÖNT VESZ FEL A BUCURESTI-VILLAMOSMŰ. Bucurestiből jelentik: A letéti pénztár királyi dekrétum útján felhatalmazást kapott, hogy a bucaresti-gáz- és villamostársaságnak 170 millió leies kölcsönt folyósítson kilenc évi terminusra, hat százalékos kamattal.

A mercurea-ciuci betegsegélyzőpénztár be-szűntette a katonai segélyek fizetését. Saját tud. Az itteni Társadalombiztosítópénztár igazgatósága köhírré tette, hogy a katonai összpontosításra behívottak családjai február-márciusi segélyösszegének fizetését további intézkedésig be-szűntette. A hirdetésny további indokolást nem tartalmaz.

A vasúti kocsi-ban halt meg egy szabadságra engedett katona. Mercurea-Ciuc. Csikszereda. Saját tud. Vitan Sándor, a Tóvis melletti Mihály községbeli illetőségű katona, szabadságot kapott és a székely körvasuton igyekezett haza falujába. Brassó és Csikszereda között rosszul lett és rövid idő alatt meghalt. Beszállították az itteni kórházba, ahol megállapították, hogy szív-roham ölte meg a fiatal katonát. A hirtelen halálról értesítették Vitan hozzátartozóit.

Asszonyok a törvény előtt. Mercurea-Ciuc. Csikszereda. Saját tud. Simon Ferencné gyergyó-szentmiklósi lakosnál megjelent Ioan Bănu hatóság: végrehajtó és adótarozásért foglalni akart. Simonné sértő kifejezésekkel illette a közhatalmat végrehajtót, amiért a bíróság kétezer lei pénzbírságra ítélte. — Todoru Mária kászoniakabfalvi asszony feljelentette szomszéd-nőjét Benkő Rozáliát, hogy pletykálkodásból ke-ltezett veszekedés hevében olyan súlyosan han-talmazta, hogy sérülései két héten túl gyógyul-tak. A bíróság a harcias Benkő Rozáliát három hónapra elzárással sújtotta, ellenfelet polgári igényével külön kereset előterjesztésére utasította.

A „Magyar Népegészségügyi Szemle” ezévi május 15-ik száma a következő tartalommal je-lent meg: Dr. Eöry László: A vitustánc, dr. Joó István: A fog- és mandula betegségeinek je-len-tősége, Szőke Imre: Gelence község, dr. Nagy András: Az abortus-kérdés katolikus szemmel, dr. Faragó Ferenc: Egészségügyi kalendárium. A gépjárművek által előidézett balesetek Német-or-szághban. Cukorfogyasztás. A lap megjelenik minden hónap 15-én. Megrendelhető, Targu-Mu-res-Marosvásárhely, str. Sft. Gheorghe 20. Évi előfizetési ára 120 lei.

Plus S. J. művei:

Hogyan imádkozunk?	45 lei
A kereszt királyi útja	95 "
Krisztus testvéreinkben	130 "
Krisztus Jézusban	120 "
Egéből szállott	55 "
P. Petít hajója	90 "
Papi elmékedések	216 "

KORDA R. T. KIADÁSA

1940 június 1-én nyílik meg a Grand Hotel Movila és Băilor szállodák

Carmen-Sylva Fekete tengeri fürdőn

50 százalékos vasuti kedvezmény

180 szoba, 300 ágyval, fürdőszobák, teljes komforttal és luxus ágyneművel felszerelve.
Elsőrendű étterem, román, magyar és nemzetközi konyhával.

Nyitva június 1-től szeptember 1-ig.

Rheuma, isias, angolkór, skrofula, női betegségek, csont, tuberkulózis, derékfájás és általános gyengeségben szenvedők biztos gyógyulást kapnak.

Pausálkurák, hideg és meleg iszapfürdővel.
20 napos kúra meleg iszapfürdővel, taxákkal együtt

Lei 7.000.- és lei 8.300.-

egy személy részére, vagy 10 napos kúra két személy részére szóló jegyfüzetek alapján.
Jegyfüzetek, prospektusok és jelentkezések szobák lefoglalása végett lapunk kiadóhivatala útján, Oradea-Nagyvárad, Str. Regele Carol II. No. 5.
Forduljon bizalommal kiadóhivatalunkhoz.

FELVÉTEL A KEGYES-TANITÓRENDBE!

A romániai kegyes-tanító (piarista) rend tagjai közé felvesz és paptanárokká képez olyan román ifjakat, akik a liceum VI. vagy VII. osztályát jó eredménnyel elvégezték, jó magaviseletű tanúsítottak, valamint olyanokat, akik a bacca'aurca-tusi vizsgát letették. Akik hajlandóságot éreznek magukban a paptanári pályára, felelősségükért forduljanak bizalommal a rend főnökségéhez. (Cluj-Kolozsvár, Str. I. G. Duca 5.) A jelentkezés határideje július vége.

A mézárások a vágóhidakon fogják agglégényadókat lefizetni. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszterium a következő rendelkezéseket adta ki: Ismeretes, hogy a pénzügyminiszterium engedélye alapján a nagyobb városokban a nagybani mézárásoknak minősített mézárások kereskedelmi adójukat és supra-cota adójukat a vágóhidon levágtatott állatok után fizetik. Ennek megfelelően a mézárások kereskedelmi adójukat nem tartják nyilván az adókimutatásokban. Minthogy pedig az agglégényadót a törvény értelmében a kereskedelmi adóval megrótt egyének a kereskedelmi adó alá eső jövedelmük után fizetik, a pénzügyminiszterium most úgy intézkedett, hogy az agglégényeknek minősített mézárások agglégény-adójukat a vágóhidakon fogják behajtani, kereskedelmi adójukkal együtt. A mézárásokra 2 százalékos agglégényadót fognak kivetni. Minthogy az agglégényadót 1940 április elsejétől kell fizetni, a vágóhidakon viszont csak most kezdik meg ennek az adónak a behajtását, a pénzügyminiszterium úgy intézkedett, hogy a közbéteő időre járó agglégényadót is meg kell állapítani és be kell hajtani.

Misszió és bérmlás Petrillán. Eredményes és szépen sikerült misszió volt Petrillán. A bányatelep ezeröttszáz lelket számláló, lelkes katolikus közönségének hat napon át reggel és este szentbeszédet mondott P. Gábor Anasztáz dévai ferencrendi házfőnök, ismert misszionárius. A nagyszámú hallgatóság mindig zsufoltság megtöltötte a templomot. A misszionárius atya már bevezető szentbeszédében kiemelte elragadtatását a bányások mély hite felett. Köszönetet mondott a zsilvölgyi munkásságnak azért az érdeklődésért és pártfogásért, amelyet a Déván épülő Szent Antal templom irányában tanúsított. Az egész országban ezek az egyszerű munkások tettek ki magukért a legjobban a Szent Antal temploma érdekében. A misszió alatt nagyon sokan járultak a bűnbánat szentségéhez s napról-napra öröveseten növekedett az áldozók száma. A misszió befejezésekor érkezett a községbe Márton Áron erdélyi püspök, hogy 250 petrillai bérmlákozónak kiszolgáltassa a bérmlás szentségét. Örömkönnyek között fogadták az ünnepi díszbe öltözött bányások a Főpásztort A szentmisszió és a püspökjárás felejtethetetlen emlék lesz a petrillai hívek lelkében.

NYOLC NAPIG ALUDT ÉS MEGHALT. Satumare-Szatmár. Saját tud. Égerhát községben különös eset történt. Velle János 29 éves gazdálkodó négy hónapi távollét után betegen került haza falujába. Megérkezése után azonnal agyba feküdt és nyolc napig aludt. Orvost hívtak hozzá, aki nem tudta felébreszteni. Velle nyolc napig semmiféle táplálékot sem vett magához. Nyolc napi szüntelen alvás után meghalt. Az orvosok véleménye szerint a szíve ölte meg.

Az erdőőr súlyosan megsebesített egy orvhalászt. Aradról jelentik: Dehelean Teodor bokszegi lakost két erdőőr orvhalászáson érte. Amikor felszóllították, hogy mutassa fel halászási engedélyét és ennek hiányában elő akarták állítani, menekülni igyekezett. Az egyik erdőőr hasztalan szőlította fel megállásra, mire utána lött. A sörétek eltalálták a menekülő orvhalászt s egyik karját összeroncolták. Dehelean beszállították az aradi közpórházba. A vizsgálat folyik.

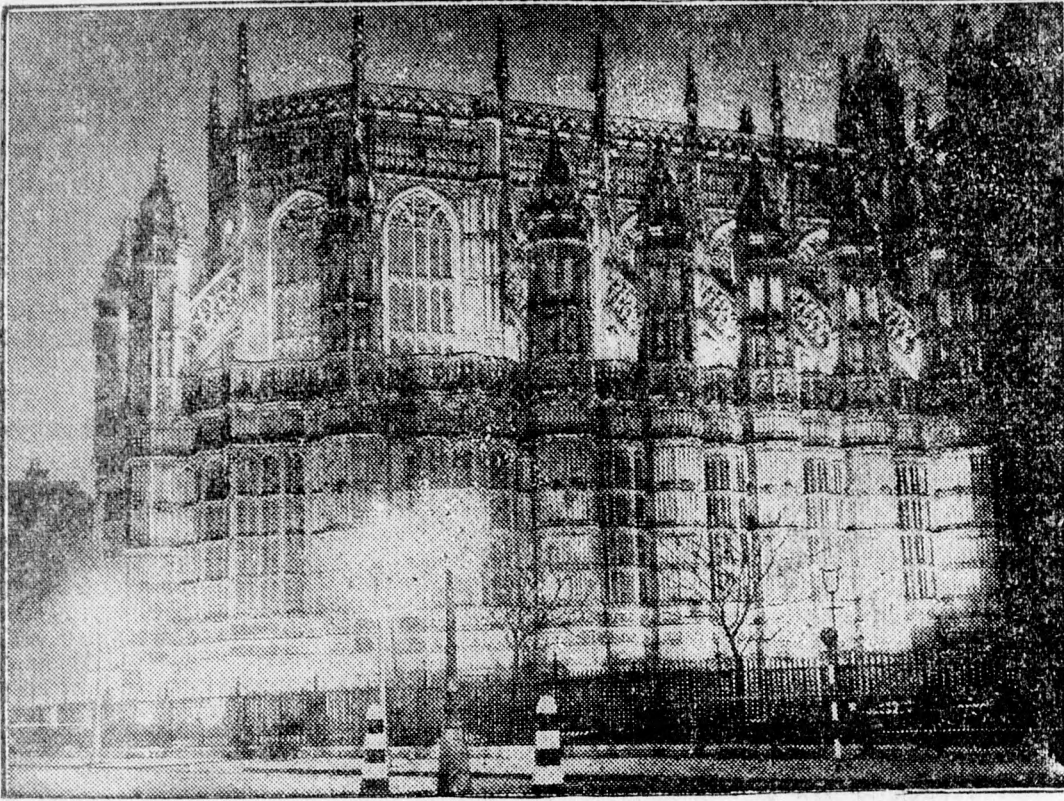
LETARTÓZTATTAK EGY PINCÉRT, AKI KÉT VÁROSBAN KÖVETETT EL LO-PÁSOKAT. Timisoara-Temesvár. Saját tud. A rendőrség letartóztatta Varga Lajos nagyváradai pincért, aki különböző kávéházakban feltűnően költelezett, amivel magára terelte a rendőrség figyelmét. A rendőrségre kísérték, ahol bevallotta, hogy lopás miatt már volt hat hónapra büntetve, most pedig úgy Nagyváradon, mint pedig Kolozsváron követett el lopást. Nagyváradon Grósz Györgytől, a Phöbus-szerelőjétől negyvenezer leit lopott, Kolozsváron pedig Musa János Grigorescu-utca 72 sz. alatti borbélytól tizenegyezer leit. Letartóztatták Vargát, aki egyébként fivérének, Varga Sándornak igazolványát használta s az eredeti fényképét abból kitépve, a magáét ragasztotta be. A rendőrségi bélyegzőt a fényképen tinta-ceruzával hamisította. Örizetbe vette a rendőrség Honku Hedvig húszéves nőt is, aki mindig együtt volt Vargával. A nyomozás még tart, annak megállapítására, vajjon Varga nem követett-e el egyéb lopást is.

A katonai törvényszék elé kerültek az ócskavas-tolvajok. Timisoara-Temesvár. Saját tud. A helybeli kalapgyár udvaráról Faragó János, Zilinsky Nikita és Mayer Mihály lakatosok gépkalkatrézeteket loptak, amelyeket a gyár őcskavasaként kiselejtezett. A vas forgalmára vonatkozó különleges törvény értelmében a tolvajok a hadbírószág elé kerültek. A hadbírószág, miután a tolvajok katonai felügyelet alá tartozó javukat tulajdonítottak el, Faragót négy, két társát egyenkint három hónapra ítélte.

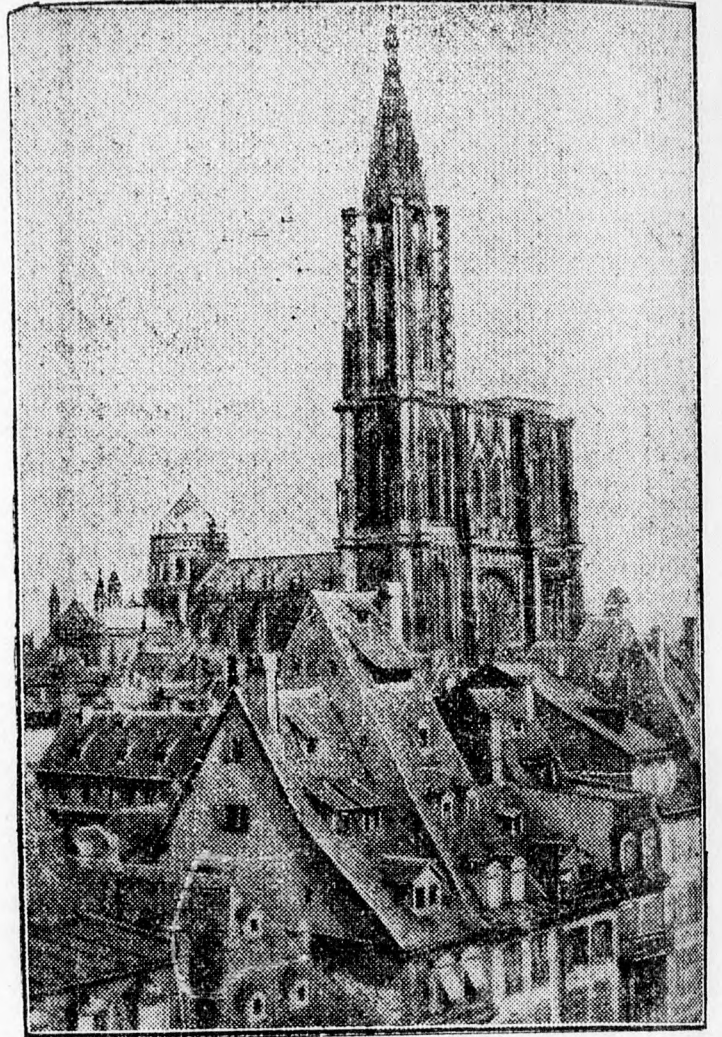
Tömeges öngyilkosságok. Mercurea-Ciuc-Csikszereda. Saját tud. Néhány hét óta megdöbbentő számban történnek öngyilkosságok a megyében. Az áldozatok jórésze fiatal, ami csak lélektani okokkal magyarázható: túlzékonyság a magnehezült időskel szemben, jövőbeli ki-tatatalanság, súlyos megélhetési viszonyok feltétlen befolyolnak abba, hogy ilyen nagy számban dobják el a lakosok maguktól az életet. A napokban három öngyilkosságot is jelentettek az ügyészségen Sofron Géza 19 éves csikszentimrei fiatal legény még március 12-én eltűnt hazul-ról. Elrendelték a körözését, de nem vezetett eredményre. Az erdei kaszálot tisztító falusi gazdák aztár megtalálták a napokban az erdőn, egy-fára felakasztva. A nyomozás megállapította, hogy a fiatal legényen buskomorság vet: erőt az utóbbi időben és minden valószínűség szerint beszámíthatatlan pillanatában követte el az öngyilkosságot. — Murcsek Vencelné szül. Fülöp Julianna, gyimesbüki tekintélyes iparos neje ugyancsak kötéllel vetett véget életének: lakásuk padlására ment fel és ott akasztotta fel magát. Megállapítást nyert, hogy a 29 éves fiatal-asszony idegbeteg volt és idegrohamában szánta el magát végzetes tettére.

KÉPEK NYUGATRÓL

ahol a nagy háború folyik

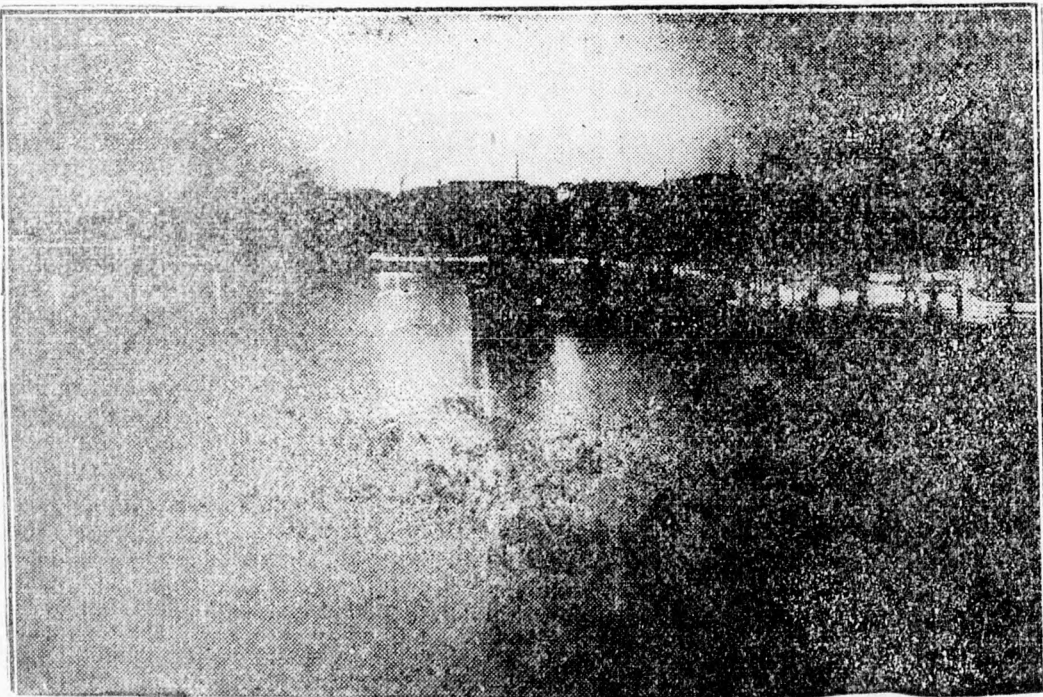
Az yperni dóm

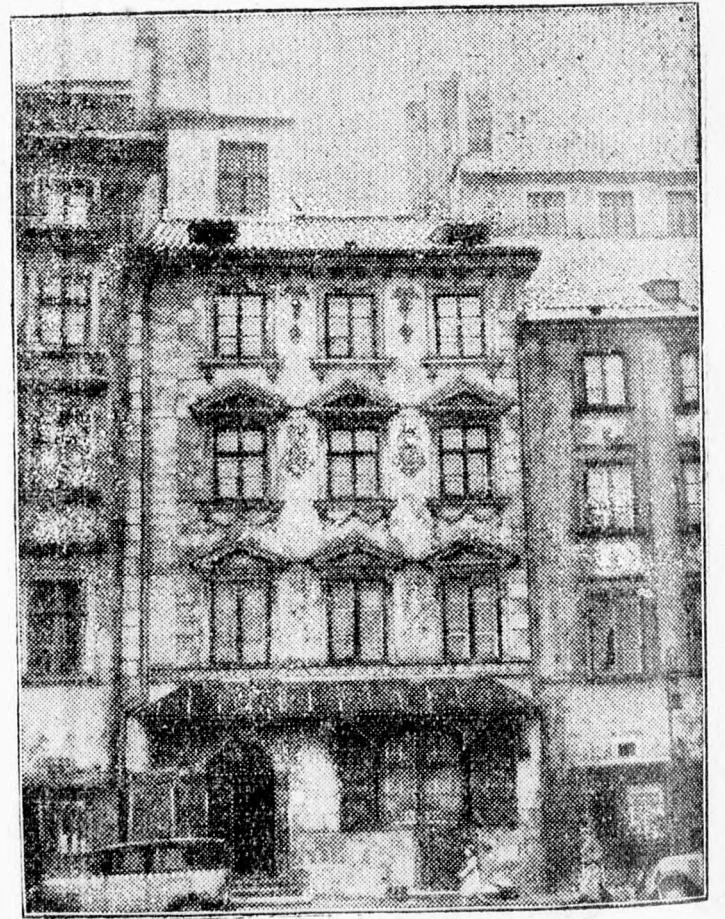
A strassburgi székesegyház

Hanzaházak Norvégiában

Az elsötétített London

Régi szép épületek Brüsszelben, amelyek a háboru alatt — mint az egész város — teljesen sértetlenek maradtak

LEGUJABB

Harcok Észak-Norvégia birtokáért

A déli irányból előnyomuló német csapatok megteremtették az összeköttetést az északi hadsereggel

Stockholmból jelentik (Svéd Távíráti Iroda): A német csapatok váratlan rajtaütéssel elfoglalták Észak-Norvégia egyik legfontosabb fjordját, a Ranen fjordot, Narvicktól mintegy 150 kilométerre délnyugatra. Ezzel együtt Fin-

nei és Moo városok is a németek kezére kerültek. A Trondjhemtól Narvick felé vonuló német csapatok hétfőn megteremtették az összeköttetést a körülzárt narvicki helyőrséggel.

Angol és francia erőfeszítések a belső rend és termelés fenntartására

Eltávolítják a francia hadseregből a kommunista elemeket. Az angol élelmezési miniszter felhívása a fegyverkezési ipar alkalmazottaihoz

Párizsból jelentik: (Havas.) Mandel belügyminiszter hétfőn politikai természetű megbeszélést folytatott Weygand tábornokkal a rend és nyugalom biztosítása érdekében. Tanácskozott a kommunistáknak és a bomlasztó elemeknek a francia hadseregből való eltávolításáról is.

Londonból jelentik: (Reuter.) Herbert Morrison élelmezési miniszter a miniszterium tisztviselőihez és a fegyverkezés részére dolgozó férfiakhoz és nőkhez intézett felhívásában azt mondja, hogy ha egy pillanatot is elveszítenek egy egész életet áldoznak fel. Az óra — ugymond — válságos. A nemzet szükségletei nagyok. Mindenki adja erejének legjavát s én mindent megteszek, hogy meggyorsítsam a termelés ütemét

és megkönnyítsem a legnagyobb teljesítményre dolgozó munkát.

A német hadsereg átkaroló mozdulatba fogott.

Londonból jelentik: (Hivatalosan jelentik.) Az angol expedíciós haderő főhadiszállásának közlése szerint az angol repülők kedden tovább folytatták a támadást a Starke folyótól délre a német hadsereg gépesített alakulatai és a scheid állások ellen.

Rómából jelentik: Az olasz lapok a francia hadszíntérről érkező jelentésekből különösen Laon elfoglalását, valamint az Oise és Aisne közötti csatorna megszállását emelik ki. A németek hatalmas átkaroló mozdulattal egymillió angol, francia és belga katonát fenyegetnek, akiket Belgiumban és Észak-Franciaországban óriási hurokba szorítanak be.

Arrasba, Amiensbe és Abbevillebe bevonultak a német csapatok. Küzdelmek a La Manche-csatorna környékén

Berlinből jelentik: (Rádió.) A Német Távíráti Iroda kedden délután két órakor kiadott rendkívüli közleményében közli a német véderő főparancsnokának jelentését a vezérkari főhadiszállásról:

— Minden idők legnagyobb hadműveletének, Belgiumban és Franciaország északi részében jelenleg folyik, még fel nem fogható taktikai és stratégiai kihatásai lesznek a közeljövő helyzetére.

— A 9-ik francia hadsereget, amely Namur és Sedán között és Sedántól délre a Magmot-vonalat védte, az előredobott német támadások teljesen szétverték.

— A 9-ik francia hadsereg rendetlenül visszavonuló oszlopait szüntelenül bombázzák zuhanó repülőgépeink.

— Egy korábbi híradásunkban meg nem erősített jelentés alapján közöltük, hogy a 7-ik francia hadsereg főparancsnokát, Giroux tábornokot vezérkarával együtt foglyul ejtettük. Ezt a híradást most megerősítjük. A tábornokot és vezérkarát Reimstől északra egy kis helységben fogtuk el.

— A Maubeuge-től nyugati irányban operáló hadtesteink páncélos és motoros egységei elfoglalták Arrast és Amiens-t és folytatják előnyomulásukat a csatorna több pontja felé. Már elérték Abbeville-t is, amely alig husz kilométerre van a La Manche csatornától.

— Ezzel megkezdődött a Belgium területén harcoló angol, francia és belga csapatok bekerítése. Az ellenség több ponton kísérletet tett a kitörésre, de ezeket a támadásokat visszavertük és igen sok foglyot ejtettünk.

A Belgiumban előnyomuló német csapatok Gent alá érkeztek és attól délre megszállták a Scheldét. A Belgiumban operáló szövetséges csapatok Lille irányában, délre, Franciaország felé áttörési kísérletet hajtottak végre, a német csapatok azonban azt visszaverték. Rethelt és Laont teljesen megfúrták a német csapatok.

A La Manche-csatornában elsüllyesztettünk egy ellenséges torpedórombolót, valamint három másik hadianyagokat szállító gőzöst. Szállító-gőzösöket is süllyesztettünk el, összesen 43 ezer tonna úrtartalommal. 16 ezer tonnát tartalmazó hajót megrongáltunk. 47 ellenséges repülőt semmisítettünk meg. 15 repülőnk nem tért vissza.

Jánosi József S. J.:

MÁRIA

A Mária tisztelet dogmatikája és lélektana.

A tudós és művész együttes hódolata Szűz Mária előtt. A tudós szerző kulturális áramlatok és valláslélektani tények elemzéséből indulva ki, tömör, briliáns kis esszékben ad teljes mariológiát, a művész pedig Szűz Mária életét dolgozza fel. A két szerző mellett a nyomdaművészet is remekelt ezen a könyvön.

Ára: 135 lei és portó.

Megrendelhető: Magyar Lapok kiadóhivatalánál, Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Churchill nem szándékszik nyilatkozni a helyzetről

Londonból jelentik: Reuter. Politikai körökben kijelentik, hogy Churchill nem szándékozik nyilatkozni az alsóház kedd délutáni ülésén a háborús helyzetről.

Ötven és hetvenöt százalékos utazási kedvezmény a bucuresti könyv-hónagra

Bucurestiből jelenti a rádió: Junius 4-én nyílik meg Bucurestiben a könyvhónap. A vasut vezérigazgatósága junius 4 és július 4 között ötven, illetve 75 százalékos vasuti utazást engedélyezett a vidékről a fővárosba utazóknak.

A Duna-bizottság ülése

Bucurestiből jelenti a rádió: A Duna-bizottság holnap kezdi meg ülését. Romániát Vespasian Pele képviseli. A jövő héten a bizottság tagjai Sulinara utaznak és a helyszínen tanulmányoznak egyes kérdéseket. A bizottság ülése május 21-én ér véget.

Vilma királynő hűségre kérte a holland gyarmatok lakóit

Londonból jelentik: Vilma holland királynő az angol rádióon keresztül beszéddel fordult Hollandia népéhez és a helyzet ismertetése után azzal a kívánsággal fejezte be beszédét, hogy Holland-India és Batavia népe mindig hű maradjon Hollandiához. A holland-indiai kérdésben egyébként több diplomáciai tárgyalás is folyt.

Regények és útleírások

Aldrich: Száll a fehér madár	Ára 74 lei
Családi kör	67 "
Ella kisasszony	74 "
Jacot és Collier: Marconi az éter varázslója	255 "
Hilaire: XIV. Lajos, a diktátor király	201 "
Simán: Gergely lányok, (fűzve).	154 "
(kötve)	217 "
Szentmihályi: Örök társak, (fűzve)	220 "
kötve	309 "
Cronin: Réztábla a kapu alatt, (kötve)	255 "
A kalaphírdő, I., II.	385 "
Ez látják a csillagok	347 "
Kós: Varjúnemzettség, kötve	183 "
Szántó: Stradvári, kötve	185 "
Guilácsy: Fedetve völgyek, I., II., III., díszkötésben	692 "
Harasnyói: Szólatj, szólatj virasztó, I., II., kötve	381 "
Herczegh: Hét sváb, kötve	193 "
Rab: Mentoni ajánlanán, kötve	248 "
Surányi: Eggedül vagyunk, I., II., III., díszkötésben	807 "
Surányi: Nápolyi asszony, I., II., fűzve	361 "
Tormay: Ősi küldött, I., II., III., díszkötésben	571 "
Gáspár: A világ orvosa	215 "
Jean de La Brète: Kísértő árny, fűzve	110 "
Jean de La Brète: Kísértő árny, kötve	140 "
Williamson: Az arany eső	101 "
Titokzatos történet	144 "
Erdődi: Napsütéses Indiában, fűzve	200 "
Kötve	285 "
Lyttkens: Ne várjatok vacsorára	74 "
Mayrie G.: Urhölgy állást keres	74 "
Le Fort: A gettóból jött pápa	80 "
Velösi: Orosz útok	40 "
Bangha: Dél keresztje alatt	125 "
Kühár: Barlangok, sírok, kupolák	40 "

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea-Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám

CENZURAT

33 55 567 33 55 578